

0527-2

**ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ ЗА СЛУЧАЈ НА СМРТ И
ДОЖИВУВАЊЕ ЗА ПРОИЗВОДОТ “МОЕ ОБРАЗОВАНИЕ” СО ЕДНОКРАТНА
УПЛАТА НА ПРЕМИЈА**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

- (1) Со овие Посебни услови за осигурување на живот за доживување со еднократна уплата на премија (во понатамошниот текст: Посебни услови) се уредуваат меѓусебните односи на учесниците на договорот за осигурување на живот со еднократна уплата на премија.
- (2) Овие Посебни услови се составен дел на договорот за осигурување на живот за случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија што договорувачот на осигурувањето (во понатамошниот текст: договорувач) го склучува со Акционерското друштво за осигурување на живот КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – АД Друштво за осигурување на Живот (во понатамошниот текст: осигурувач).

Член 2

Одделните поими кои се користат во овие Посебни услови го имаат следното значење:

- **понуда** е предлог за склучување на договор за осигурување на живот и се поднесува во пишана форма на образец на осигурувачот;
- **понудувач** е лице кое поднесува пишана понуда на осигурувачот;
- **договорувач** е лице кое склучува договор за осигурување со осигурувачот.
Ако се склучува взајмно осигурување на две лица, договорувач на осигурувањето мора да биде еден од осигурениците;
- **осигуреник** е лицето на чиј живот се однесува осигурувањето, при што исплатата на договорената осигурена сума зависи од настанувањето на договорените осигурани случаи, согласно овие услови;
- **корисник на осигурувањето** е лицето во чија корист се договора осигурувањето и на кое му се исплатува договорената осигурена сума;
- **осигурен случај** претставува моментот на доживување на истек на договорот или настанување на смрт на осигуреникот, под услов премијата за осигурувањето да е уредно платена;
- **договорена осигурена сума** (во понатамошниот текст: осигурена сума) е обврска на осигурувачот утврдена со договорот за осигурување, односно со полисата на осигурувањето;
 - **полиса** е исправа за склучениот договор за осигурување на живот;
 - **премија на осигурувањето** е износ што договорувачот е должен да му го плати на осигурувачот врз основа на договорот за осигурување на живот.

Член 3

- (1) Со договорот за осигурување на живот договорувачот се обврзува на осигурувачот да му ја уплати премијата на осигурувањето, а осигурувачот се обврзува, со настанувањето на осигурениот случај, да му ја исплати на корисникот осигурената сума, односно нејзиниот дел.

- (2) Покрај осигурување на живот по овие Посебни услови можат да се договорат и дополнителни осигурувања, според дополнителните услови на осигурувачот, за кои што премијата се плаќа однапред за целата осигурителна година. Кај договорања на дополнително осигурување на лица од последици на несреќен случај не може со ова осигурување да се договори дополнителна двократна осигурена сума за случај на смрт на осигуреникот како последица на несреќен случај.
- (3) По овие Посебни услови можат да се осигураат здрави лица од навршена 18 (осумнаесета) година на живот и тоа од првиот ден на месецот кој следи по месецот во кој осигуреникот стекнал право на осигурување на својот живот, па сè до завршувањето на календарската година во која осигуреното лице навршило 65 (шеесетипет) години на живот. Осигурувањето треба да заврши во календарската година во која осигуреникот ќе наврши 75 години старост.
- (4) Со полисата за осигурување на живот во случај на смрт и доживување се овозможува наменско штедење за корисникот. Корисник на осигурената сума може да биде лице кое во моментот на склучување на договор за осигурување на живот има навршено 1 месец на живот, па сè до завршувањето на календарската година во која корисникот навршил 8 години.Периодот на траење на осигурувањето треба да заврши во календарската година во која корисникот на осигурувањето ќе наврши 18 години старост.
- (5) Лицата од став (3) на овој член, зависно од висината на осигурената сума, како и болни лица можат да се осигураат исклучително врз основа на извршен лекарски преглед, односно врз основа на процена на ризикот на осигурувачот, со примена на одредбите на Посебните услови за осигурување на зголемени ризици (анормален ризик) со осигурување на живот.
- (6) Сите изјави и барања на договорните страни се поднесуваат исклучително во писмена форма, а се смета дека се поднесени оној ден кога ги примила договорната страна до која се упатени. Во случај ако извештајот се доставува по пошта, како ден на приемот, за секоја договорна страна, се смета датумот на поштенскиот жиг.

II. ПОНУДА

Член 4

- (1) Понудата за осигурување на живот, поднесена на образец на осигурувачот, е составен дел на договорот и ги содржи сите битни елементи на договорот.
- (2) Понудата мора да се исполнi потполно, вистински и точно, и во неа мора да се наведат сите факти значајни за преземањето на ризиците и склучувањето на договорот.
- (3) Осигурувачот има право, по приемот на понудата, да побара и дополнителни податоци, односно утврдување на дополнителни факти битни за склучување на договорот, вклучувајќи и лекарски преглед на осигуреникот.
- (4) Осигуреникот мора да ја потпише понудата во случај кога договорувачот не е воедно и осигуреник.

Член 5

- (1) Писмената понуда за склучување на договорот го обврзува осигурувачот да одговори на понудата 8 (осум) дена од денот кога осигурувачот ја примил понудата за осигурување без лекарски преглед, а ако е потребен лекарски преглед, тогаш за време од 30 (триесет) дена сметано исто така од денот кога ја

примил понудата. Ако осигурувачот во тој рок не ја одбие понудата, која не отстапува од условите на осигурувачот под кои се склучува предложеното осигурување, ќе се смета дека ја прифатил понудата и дека договорот е склучен.

- (2) Договорувачот, како и самиот осигуреник, должни се со писмен извештај да го известат осигурувачот ако во периодот од поднесувањето на понудата до склучувањето на договорот настапи зголемување на опасноста по здравјето или животот на осигуреникот, како што е потешко заболување или повреда на осигуреникот, промена на професијата или занимавање со спорт.
- (3) Осигурувачот го задржува правото да ја одбие понудата за осигурување без наведување на причините за одбивање на понудата, а понудата со приложените документи, освен документите предадени во оригинал, не му се враќаат на договорувачот.

II. ПОЛИСА

Член 6

- (1) Полисата за осигурување на живот содржи: назив на осигурувачот, име и презиме или назив на договорувачот, име и презиме на осигуреникот и датум на раѓање, осигуран случај, почеток и истек на осигурувањето, осигурана сума, премија на осигурувањето, корисник за случај на смрт, односно настанување на осигурен случај, како и единствен матичен број на корисникот.
- (2) Потписите на договорувачот и осигуреникот на понудата за осигурување се сметаат за потписи на полисата.
- (3) Покрај понудата, полисата и овие Посебни услови, составен дел на договорот за осигурување се и Таблицата на откупни вредности која се врачува со полисата. Ако со осигурување на живот се договори и дополнително осигурување, составни делови на договорот се и дополнителните услови на осигурувачот за соодветното дополнително осигурување. Ако осигурувачот утврдил зголемен ризик во смисла на член 3 став (5) од овие Посебни услови, составен дел на договорот се и Посебните услови за осигурување на зголемени ризици (анормален ризик) со осигурување на живот.

Член 7

- (1) Полисата може да гласи на одредено лице или по наредба, но не може да гласи на донесувачот.
- (2) Осигурувачот издава полиса во еден примерок.

III. ПОЧЕТОК И ИСТЕК НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 8

- (1) Осигурувањето на живот започнува во 0,00 часот првиот ден во месецот кој следи по месецот на склучување на договорот и плаќање на премијата.
- (2) Обврската на осигурувачот почнува од датумот на почетокот на осигурувањето во смисла на став (1) на овој член само ако до тој ден е платена премијата за целото договорено време на траење на осигурувањето.
- (3) Ако премијата не е платена до почетокот на осигурувањето или во договорениот рок, обврската на осигурувачот почнува во 0,00 часот оној ден кога договорената премија ќе биде платена во целост, но не пред почетокот на осигурувањето.

- (4) Обврската на осигурувачот трае до 0,00 часот на денот кој во полисата е наведен како истек на осигурувањето.

V. ПРЕМИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 9

- (1) Премијата на осигурувањето, како и висината на осигурената сума, ја утврдуваат договорувачот и осигурувачот врз основа на податоците од понудата, важечките ценовници, пристапната старост на осигуреникот, полот, професијата, спортот, траењето на осигурувањето и роковите на плаќање на премијата.
- (2) Кај зголемен ризик можат да се договорат дополнителни премии или посебни услови.

Член 10

- (1) Премијата на осигурувањето и осигурената сума се договорат во ЕВРА. Премијата по правило се плаќа во денари. Доколку законските прописи кои го регулираат платниот промет со странски средства на плаќање дозволуваат уплати на премии во ЕВРА плаќањето може да биде извршено и во ЕВРА.

Член 11

- (1) Договорувачот е должен да ја плаќа премијата во договорените рокови и на договорениот начин, а осигурувачот е должен да ја прими премијата од секое лице кое има правен интерес премијата да биде платена.
- (2) Премијата се плаќа на благајните на осигурувачот или се уплатува преку пошта или банка. Се смета дека премијата е платена оној ден кога осигурувачот ја примил уплатата.
- (3) Ако уплатата на премијата не може да се спроведе од причини за кои е одговорен договорувачот, се смета дека премијата е платена оној ден кога е спроведена уплатата.
- (4) Премијата се плаќа во полн износ без намалување за трошоците на платниот промет.

VI. ОБВРСКИ НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 12

- (1) Договорувачот е должен при склучување на договорот да му ги пријави на осигурувачот сите околности кои се значајни за оцената на ризикот, а кои му се познати или не можеле да му останат непознати.
- (2) Одредбата на став (1) од овој член особено се однесува на околностите за кои осигурувачот во понудата бара дополнителни податоци.
- (3) Договорувачот е должен, на барање на осигурувачот, да ги обезбеди од осигуреникот сите потребни податоци кои се однесуваат на него.
- (4) Ако договорот за осигурување, се склучува во име или за сметка на друг или во корист на трет или за туѓа сметка или за сметка на оној на кој се однесува, одредбите на ова поглавје и на поглавје VII од овие Посебни услови се однесуваат и на тоа лице, ако знаело дека податоците кои се нужни за оцена на ризикот се непотполни или неточни.

Член 13

- (1) Договорувачот, како и самиот осигуреник, должни се за време на траењето на осигурувањето да го известат осигурувачот за сите промени кои се битни за договореното осигурување, особено ако осигуреникот за време на осигурувањето го промени занимањето или започне да се занимава со некои од спортовите односно дејностите за кои осигурувачот пресметува доплатна премија.
- (2) Ако договорувачот на осигурувањето не го извести во писмена форма осигурувачот за промена на адресата и местото на плаќање на премијата, најдоцна 3 (три) дена по извршената промена, осигурувачот го задржува правото известувањата да ги испраќа на последната позната адреса дадена од договорувачот.
- (3) Ако договорувачот не постапи според одредбата на став (2) од овој член, сите последици од известувањата испратени на последната изјавена адреса на договорувачот влегуваат во сила како договорувачот да ги примил.

VII. НЕТОЧНА ПРИЈАВА

Член 14

- (1) Ако договорувачот намерно извршил неточна пријава, односно дал неточни податоци, или намерно премолчил некоја околност од таква природа што осигурувачот не би склучил договор да знаел за правата состојба на работите и околностите, осигурувачот може да бара поништување на договорот.
- (2) Во случај на поништување на договорот врз основа на став (1) од овој член, осигурувачот ја задржува премијата за периодот на осигурување во кој побарал поништување на договорот, а преостанатиот дел од премијата го враќа на договорувачот.
- (3) Правото на осигурувачот утврдено во став (1) од овој член престанува ако во рок од 3 (три) месеци од денот на дознавањето за неточноста на пријавата или за премолчувањето не му изјави на договорувачот дека има намера да се користи со тоа право.

Член 15

- (1) Ако договорувачот доставил неточна пријава, односно дал неточни податоци, или пропуштил да ги даде бараните известувања, а тоа не го извршил намерно, осигурувачот може за време на траењето на осигурувањето, по свој избор, во рок од еден месец од дознавањето за неточноста или непотполноста на пријавата, да изјави дека го раскинува договорот или да предложи зголемување на премијата во размер со зголемениот ризик.
- (2) Доколку договорот се раскинува врз основа на изјава на осигурувачот, осигурувањето престанува по истекот на 14 (четиринаесет) дена од денот кога осигурувачот му ја соопштил на договорувачот својата изјава за раскинување на договорот, а во случај ако постои предлог на осигурувачот за зголемување на премијата, раскинот настапува по самиот Закон, ако договорувачот не го прифати предлогот во рок од 14 (четиринаесет) дена од денот на приемот на предлогот.
- (3) Во случај на раскин на договорот врз основа на одредбите на овој член, осигурувачот е должен да врати дел од премијата кој се однесува на времето до крајот на осигурувањето.
- (4) Ако осигурениот случај настане пред утврдувањето на неточноста или непотполноста на пријавата или после тоа, но пред раскинот на договорот,

односно постигнувањето на спогодба за зголемување на премијата, осигурената сума се намалува во размер помеѓу платената премија и премијата која требало да се плати.

Член 16

- (1) Договорот за осигурување на живот е ништовен и осигурувачот е должен да ја врати примената премија ако за време на склучувањето на договорот се неточно пријавени годините на старост на осигуреникот, а неговите вистински години на старост ја надминуваат границата до која осигурувачот склучува договор за осигурување на живот.
- (2) Ако е неточно пријавено дека осигуреникот има помалку години, а неговите вистински години на живот не ја надминуваат границата до која осигурувачот склучува договор за осигурување на живот, договорот е важечки, а осигурената сума се намалува во размер помеѓу договорената премија и премијата предвидена за осигурување на живот на лице кое има години колку и осигуреникот.
- (3) Ако осигуреникот има помалку години отколку што е пријавено при склучување на договорот, премијата се намалува на соодветниот износ, а осигурувачот е должен да ја врати разликата помеѓу примените премии и премиите на кои има право.
- (4) Ако осигуреникот има помалку години отколку што е пријавено, а годините се под поставениот возрасен минимален услов за склучување на договор за осигурување на живот, односно лицето имало под 14 години живот, договорот е ништовен и осигурувачот е должен да ја врати примената премија.

VIII. ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 17

- (1) Осигурувачот има обврска врз основа на договореното осигурување да му исплати на корисникот:
 - А) доколку, на почетокот од осигурувањето, договорувачот одбере, цела осигурена сума заедно со дотогаш приписаната добивка, по истекот на периодот на траење на осигурувањето, во моментот на запишување на факултет на корисникот.
 - Б) доколку, на почетокот од осигурувањето, договорувачот одбере, цела осигурена сума заедно со дотогаш приписаната добивка по истекот на периодот на траење на осигурувањето и по навршување на однапред определена возраст на корисникот одредена од страна на договорувачот.
 - В) доколку, на почетокот од осигурувањето, договорувачот одбере, цела осигурена сума заедно со дотогаш приписаната добивка во моментот на запишување на факултет на корисникот или навршување на одредената возраст, во случај на смрт на осигуреникот
 - Г) цела осигурена сума заедно со дотогаш приписаната добивка по истекот на периодот на плаќање на премијата, пред запишување на факултет на корисникот.
 - Д) Цела осигурена сума заедно со дотогаш приписаната добивка, во случај на смрт на осигуреникот

(2) По овие услови не може да биде договорено взајемно осигурување.

(3) Осигурувачот има обврска во случаите од став (1) на овој член да ја исплати осигурената сума зголемена за до тогаш припишаниот удел во добивката, ако се исполнети претпоставките за учество во распределбата на остварената добивка, утврдени со овие Посебни услови.

IX. ИСКЛУЧУВАЊА И ОГРАНИЧУВАЊА НА ОБВРСКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 18

- (1) Ништовно е осигурувањето за случај на смрт на лице потполно лишено од работна способност.
- (2) Осигурувачот не е обврзан на корисникот да му ја исплати осигурената сума ако:
1. осигуреникот изврши самоубиство во првата година, а ако изврши самоубиство во втората или третата години од траењето на осигурувањето, се исплаќа до тогаш насобраната математичка резерва. По истекот на рокот од три години на траењето на осигурувањето, осигурувачот е обврзан да ја исплати осигурената сума за смрт заради болест и до тогаш припишаниот удел во добивката, ако се исполнети претпоставките за учество во распределбата на остварената добивка, утврдени со овие Посебни услови;
 2. корисникот намерно предизвика смрт на осигуреникот, а ако до тогаш поминале најмалку три години, осигурувачот е обврзан на договорувачот да му ја исплати до тогаш насобраната математичка резерва, или на неговите наследници ако договорувачот самиот е осигуреник. Доколку не е исполнет условот за поминати најмалку три години осигурувачот не е обврзан да ја исплати ниту до тогаш насобраната математичка резерва.

Член 19

- (1) Ако посебно не се договори осигурително покритие или за време на траењето на осигурувањето договорувачот, односно осигуреникот не го извести осигурувачот во смисла на член 13, став (1) од овие Посебни услови за зголемениот ризик кој дополнително би се договорил со доплатна премија и би се вклучил во полното осигурително покритие кога осигурувачот би знаел за зголемениот ризик, осигурувачот, ако осигурениот случај настапил како последица на тој зголемен ризик, е должен да ја исплати само до тогаш насобраната математичка резерва.
- (2) Во секој случај, осигурувачот не е обврзан да ја исплати осигурената сума туку само до тогаш насобраната математичка резерва, ако смртта на осигуреникот настапила:
1. како последица на војна или воени операции односно непријателства и ситуации слични на војна,
 2. поради дејство на мини и бомби од сите видови или друго воено оружје,
 3. како последица на востание, немири, бунт и насиљства кои настануваат од такви настани,
 4. со извршување на смртна казна.

X. ПРАВА НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА ОСИГУРУВАЊЕТО ПРЕД НАСТАПОТ НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 20

- (1) Договорувачот може најдоцна 30 (триесет) дена пред почетокот на новата осигурителна години да побара промени по полисата.
- (2) Осигурувачот може од оправдани причини да го одбие барањето на договорувачот.

Член 21

- (1) вредност на полисата врз основа на Таблицата на откупни вредности, ако откупот е возможен.
- (2) Откуп е возможен доколку е измината една година од почеток на траење на осигурувањето.
- (3) Ако до денот на поднесувањето на барањето за откуп на осигурувањето истекла најмалку половина од договореното траење на осигурувањето и за кое траење е платена договорената премија, осигурувачот има обврска до тогаш приишаниот удел во добивката да го пресмета во откупната вредност на полисата.
- (4) Обврската на осигурувачот при откуп престанува во 0,00 часот оној ден во кој Осигурувачот може, на барање на договорувачот, да ја исплати откупната
- (5) е исплатена откупната вредност.

Член 22

- (1) На барање на договорувачот, осигурувачот може да одобри заем врз основа на склучениот договор.
- (2) Ако договорувачот не е осигуреник, заемот може врз основа на согласност на договорувачот да побара и осигуреникот, во кој случај договорувачот воедно е и солидарен гарант на осигуреникот.
- (3) Осигурувачот и договорувачот на осигурувањето склучуваат договор за заем кои се бележи на полисата.
- (4) Услов за одобрување на заем на Договорувачот е Полисата да ги исполнила условите за стекнување на откупна вредност.
- (5) Максимален износ на заем може да биде откупната вредност на полисата за живот на Договорувачот.

XI. УЧЕСТВО ВО ДОБИВКАТА

Член 23

- (1) Договорувачот, осигуреникот, односно корисникот учествува во распределбата на остварената добивка на осигурувачот во осигурување на живот за времетраење на осигурувањето, како и во периодот на траењето на осигурувањето, се до исплата на осигурената сума на корисникот.
- (2) Како остварена добивка се подразбира добивката што осигурувачот може да ја припише кон договорената сума, а произлегува од располагањето со средствата на договорувачот. Висината и начинот на учеството во добивката се утврдуваат со посебна одлука на Собранието на акционери на Друштвото.

- (3) Лицата од став (1) на овој член право на учество во распределбата на остварената добивка на осигурувачот при осигурување на живот стекнуваат со истекот на рокот од 12 (дванаесет) месеци од датумот на почетокот на осигурувањето, под услов премијата да е платена во целост до денот на пресметката.
- (4) Уделите во добивката се пресметуваат на ден 31 декември секоја година, а договорувачот за тоа се известува во тековната година за изминатата година, доколку се исполнети условите од став (3) на овој член и доколку осигурувачот донел одлука во смисла на став (2) на овој член.
- (5) При настанување на осигурен случај, уделот во добивката се исплаќа заедно со осигурената сума, согласно одредбите дефинирани во член 17, став 1 од овие Посебни услови.
- (6) При откуп, откупната вредност на полисата и до тогаш припишаниот удел во добивката се исплаќаат согласно со член 21 од овие Посебни услови.

XII. РАСПОЛАГАЊЕ СО ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 24

- (1) На договорувачот му припаѓаат сите права од склучениот договор, сè додека не настапи осигурениот случај.
- (2) Сите изјави и барања на договорувачот се обврзувачки за осигурувачот доколку се дадени во пишана форма или на образец на осигурувачот, и примени се од страна на осигурувачот пред да настапи осигурениот случај.
- (3) Доколку настапи смрт на корисникот пред да настапи осигурениот случај, осигурената сума не му припаѓа на неговите наследници, туку на следниот корисник, а ако тој не е одреден, тогаш на имотот на договорувачот.
- (4) Своето право на осигурената сума корисникот не може да го пренесе на друго лице

XIII. ПРИЈАВА НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 25

- (1) Осигуреникот или корисникот должни се по настапот на осигурениот случај да поднесат до осигурувачот писмена пријава во рок од 14 (четиринаесет) дена од денот на настанот.
- (2) Пријавата се пополнува на образец на осигурувачот и со неа се поднесуваат следните документи:
 1. оригинал на полисата за осигурување на живот,
 2. доказ за датумот на раѓање на осигуреникот,
 3. ако корисникот се запишал на факултет:
 - потврда за запишување на факултет;
 - информација за трансакциска сметка на образовната институција или корисникот, во зависност од начинот на исплата на осигурената сума;
 4. ако настапила смрт на осигуреникот, покрај наведената документација во точки 1,2 и 3 од овој став се поднесува и:
 - извод од матичната книга на умрените или некоја друга соодветна службена исправа која ја докажува смртта на осигуреникот,

- доказ за причината на смртта,
- потврда од лекарот кој последен го лекувал умрениот,
- решение за наследување, ако како корисници со полисата се одредени законски наследници,
- доказ за сродството, ако корисникот не е одреден со именување.

- (3) Осигурувачот има право да бара и други докази потребни за утврдување на правото на исплата.
- (4) Подносителот на пријавата ги сноси трошоците кои настанале во врска со пријавувањето на осигурениот случај.

XIV. ИСПЛАТА НА ОСИГУРЕНАТА СУМА

Член 26

- (1) Осигурувачот е должен да ја исплати осигурената сума согласно со договорот во рок од 14 (четиринаесет) дена од денот кога ја примил пријавата на осигурениот случај со сите исправи и докази пропишани со член 25, став (2) и (3) од овие Посебни услови.
- (2) Како исклучок, ако за утврдување на постоењето на обврската на осигурувачот и нејзиниот износ е потребно одредено време, односно ако не може да се утврди основаноста за постоење на обврската на осигурувачот или висината на надоместот, рокот од став (1) на овој член почнува да тече од денот на утврдувањето на основаноста на обврската и нејзината висина.
- (3) Осигурувачот во секој случај е должен да го исплати, на барање на овластено лице, неспорниот дел од својата обврска на име на аконтација, ако не е во можност да ја утврди вкупната обврска за исплатата во рокот утврден во став (1) на овој член.
- (4) Ако во моментот на утврдување на обврската постои спор околу примената на даночните прописи и другите прописи со кои се утврдуваат задолжителните давања кон органите на државната власт, осигурувачот ќе постапи согласно со став (3) на овој член.
- (5) Кога осигурувачот ќе ја исплати осигурената сума на лицето кое на неа би имало право во случај кога корисникот не би бил одреден од договорувачот, осигурувачот се ослободува од обврската на договорот ако во моментот на исплатата не знаел ниту можел да знае дека корисникот е одреден со тестамент или со некој друг акт кој не му е доставен. Корисникот има право да бара поврат на исплатата од лицето кое од осигурувачот ја примило осигурената сума.
- (6) Осигурувачот има право сите ненаплатени рати на премијата да ги наплати при секоја исплата која ја врши врз основа на договорот за осигурување.
- (7) Осигурувачот може да бара пред исплатата на осигурената сума потпишување на изјава за намирање, со која се утврдува исполнување на обврската на осигурувачот.

XV. КОРИСНИК

Член 27

- (1) Договорувачот го одредува корисникот во полисата.
- (2) Корисникот мора да биде одреден по име презиме и ЕМБГ.
- (3) Како корисник може да биде наведено само едно лице и од неговата

пристапна старост зависи склучувањето на договорот за осигурување и исплатата на осигурената сума.

- (4) Право на исплата на осигурената сума има само корисникот и тоа од самото склучување на договорот, без оглед на тоа како и на кој начин е одреден за корисник.
- (5) Договорувачот, -, може да изврши промена на корисникот на осигурување со друг корисник -.
- (6) Доколку дојде до смрт на корисникот, осигурената сума или нејзин дел ќе се исплати по истек на договорот за осигурување на друг корисник, определен од страна на договорувачот, кој не мора да ги исполнува условите од овие Посебни услови. Во случај на смрт и на осигуреникот, по извршена промена на корисник во склад со одредбите од овој став, осигурената сума ќе се исплати на новоопределениот корисник.

XVI. ВАЛУТА НА ОБВРСКАТА

Член 28

- (1) Ако премијата е договорена во ЕВРА, премијата се уплаќа во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на уплатата.
- (2) Осигурената сума договорена во ЕВРА и приписаната добивка се исплаќаат во денарска противвредност според средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на исплатата.

XVII. ИЗДАВАЊЕ НА ЗАМЕНСКА ПОЛИСА

Член 29

- (1) Договорувачот е должен да го пријави кај осигурувачот исчезнувањето на полисата веднаш откако дознал дека исчезнала и да го објави нејзиното исчезнување во службен весник на Република Македонија.
- (2) Осигурувачот може, за винкулирана или заложена полиса или полиса на која е забележена некоја друга правна работа, како и за полиса до одредена висина на осигурената сума, да бара извршување на амортизациска постапка, односно да го условува издавањето на заменската полиса со доставување на правосилна судска пресуда со која исчезнатата изворна полиса се прогласува за неважечка.
- (3) Осигурувачот издава заменска полиса во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на објавувањето на исчезнатата полиса во Службен Весник на Република Македонија, односно од денот на правосилноста на судската пресуда.
- (4) Договорувачот ги сноси сите трошоци во врска со издавањето на заменската полиса.

XVIII. НАДОМЕСТОЦИ

Член 30

- (1) Договорувачот е должен на осигурувачот однапред да му плати надомест за сите услуги кои посебно ги бара од осигурувачот во висина која тој ја

одредува.

- (2) Договорувачот е должен, со договорената премија, да ги плати и сите придонеси и даноци воведени со прописите.

XIX. ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ

Член 31

- (1) Во случај кога договорувачот, осигуреникот, односно корисникот на осигурувањето смета дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка со цел вонсудско решавање на настанатиот спор до:
- 1) Соодветна организациона единица надлежна за решавање на спорови меѓу договорни страни во рамките на друштвото за осигурување;
 - 2) Служба за внатрешна ревизија во друштвото за осигурување;
 - 3) Организација за заштита на потрошувачи, и
 - 4) Агенција за супервизија на осигурување
- (2) Заемната согласност помеѓу осигурувачот и подносителот на претставката постигната во вонсудска постапката ќе биде во форма на меѓусебна спогодба.

Член 32

- (1) Осигурувачот е должен да го почитува принципот на доверливост на информациите кои се достапни во процесот на постапување со претставките.

XX. ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 33

Сите лични податоци со кои Друштвото располага како резултат на склучувањето на договорите за осигурување ќе бидат користени и обработувани во согласност со Законот за заштита на личните податоци и во согласност со интерните акти за заштита на лични податоци кај КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ – АД за осигурување на Живот.

XXI. ЗАСТАРЕНОСТ

Член 34

- (1) Рокот за застареност за поднесување на барање по договор за осигурување изнесува 5 години.
- (2) Застарувањето се смета дека настапило по истекот на годината во која било можно да се бара надоместокот.

XXII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 35

За односите помеѓу осигурувачот, осигуреникот, договорувачот, корисникот и другите лица на кои се однесува, а не се уредени со овие Посебни услови, се применуваат одредбите на Законот за облигационите односи.

Во примена од Јуни 2015 година